

Către domnul Nicolae Liviu Popa, Secretar de stat,
Ministerul Justiției
Str. Apolodor nr.17, sector 5, București

Spre știința domnului Daniel-Marius Staicu, Președinte
Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
Str. Ion Florescu nr. 1, Sector 3, București

Stimate domnule Secretar de stat,

În urma dezbaterii din data de 7 mai 2018, asupra modificărilor legislației privind asociațiile și fundațiile din cadrul Proiectului de LEGE pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative,

Vă mulțumim pentru disponibilitatea organizării acestei întâlniri și vă transmitem mai jos punctul nostru de vedere, exprimat și în cadrul întâlnirii.

- i. Apreciem preocuparea dvs. pentru transparența societății civile și înțelegem importanța colectării unor informații despre fondatori, consilii directoare și ocupanții funcțiilor executive;
- ii. Apreciem și înțelegem preocuparea dvs. pentru o transpunere completă a directivei și vă stăm la dispoziție cu orice asistență pentru găsirea unei soluții care să permită societății civile să continue să asiste cetățenii;
- iii. Considerăm însă că forma actuală a proiectului de lege va influența grav activitatea societății civile, prin introducerea obligativității de comunicare a datelor de identificare a beneficiarilor organizațiilor neguvernamentale, sub sancțiunea dizolvării în caz de neconformare. În cele mai fericite cazuri, aceste prevederi vor conduce la reducerea numărului de cetățeni care apelează la serviciile organizațiilor neguvernamentale. Legea însă va provoca, în mult mai multe instanțe, închiderea completă a organizațiilor care lucrează în beneficiul celor mai vulnerabile grupuri: persoane abuzate, persoane cărora nu li se respectă drepturile omului, persoane afectate de sărăcie extremă;
- iv. Considerăm că obligațiile impuse de forma actuală a proiectului le depășesc pe cele impuse de Directiva (EU) 2015/849 pe care o transpune: în timp ce directiva face mențiuni privind

obligațiile gestionarilor și distribuitorilor de fonduri, precum fundațiile, proiectul de lege impune obligații la nivelul fundațiilor, asociațiilor și federațiilor. Discrepanța dintre directiva și proiectul de lege este clară urmărind diferențele în definirea entităților raportoare, Articolul 2(1) al directivei vs. Articolul 5(1) al proiectului de lege. Acesta din urmă adaugă asociațiile, fundațiile și federațiile în lista de entități raportoare, în condițiile în care Articolul 2 al directivei nu specifică nici măcar fundațiile în această listă. Având în vedere gravitatea efectelor proiectului dvs., rămâne complet neclară justificarea pentru care alegeți să depășiți cadrul impus de directiva sus-menționată.

Mai mult decât atât, această depășire conferă noțiunii de beneficiar real un sens neclar și contrar spiritului directivei. Considerăm imperios necesară clarificarea că, în sensul acestui proiect de lege, noțiunea de beneficiar real ("beneficial owner" în directivă) al entităților non-profit nu include beneficiarii serviciilor organizațiilor, ci persoanele care controlează activitatea organizației;

- v. Considerăm că obligațiile impuse de recomandările FATF și evaluările Moneyval cu privire la societatea civilă din România nu pot justifica măsuri de amploarea celor incluse în proiectul dvs. Cităm din ultima versiune a recomandărilor FATF privind sectorul non-profit:

"Countries should apply focused and proportionate measures, in line with the risk-based approach, to such non-profit organisations to protect them from terrorist financing abuse."

Având în vedere că autoritățile române nu au publicat nicio astfel de evaluare a riscului de la nivelul societății civile, nu există niciun argument pentru proporționalitatea măsurilor propuse în proiectul dvs.

Încheiem în speranța că veți stopa aceste modificări grave aduse libertății de operare a societății civile din România: raportarea datelor de identificare ale beneficiarilor serviciilor ONG și posibilitatea dizolvării ca sancțiune pentru refuzul de a divulga aceste date. De asemenea, considerăm că actuala formă a proiectului de lege nu va asigura atingerea obiectivului final al directivei, căci în fapt, nici societatea civilă nu va putea raporta, nici autoritățile nu vor putea procesa volumul uriaș de informații.

Spre exemplu, doar sectorul serviciilor de asistență socială și conexe (socio-educative sau socio-medicale, locuire, mediere pentru piața muncii etc.) furnizate de către organizațiile neguvernamentale din România are un număr de aproximativ 350.000 de beneficiari anual. Doar serviciile sociale acordate grupurilor vulnerabile au un număr mediu de aproximativ 100.000 beneficiari anual¹, ținând cont de faptul că MMJS

¹ A se vedea Registrul Serviciilor Sociale licențiate (publice și private) și Registrul Furnizorilor acreditați de Servicii Sociale, <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/4848>

raportează un procent de 60% servicii acoperite de sectorul privat, din totalul serviciilor sociale din România. La acestea se adaugă beneficiarii serviciilor educaționale (afterschool, A doua șansă, a serviciilor de ocupare și orientare vocațională, a serviciilor de îngrijire socio-medicală, de locuire etc.), furnizate de către asociații, fundații, biserică.

Vă stăm la dispoziție cu orice informații suplimentare și așteptăm răspunsul dvs.

Cu considerație, organizații participante la dezbateră publică sus-menționată,

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile

FONSS Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale

Fundația PACT

CLNR Centrul pentru Legislație NonProfit

Fundația Hope and Homes for Children

10 mai 2018